

NAZARETBERICHTEN

Kleine zusters van Nazaret

December 2013

Inhoud

Inhoudsopgave.....	1
Weet je het nog?	2
Het begin in Brugge	4
Met open armen de wereld omhelzen	9
Getuigenis Paula Bogaert	15
Het leven zoals het is	23
Libanon: ook wij zijn vluchtelingen	26
Echo van de Seculiere Fraterniteiten	30
Vijf jaar in Brussel.....	35
Dankwoordje Anita.....	45
Van ons heen gegaan	49
Varia	50

Aan onze lezers

Warme kerstkleuren, fonkelende lichtjes, prachtig versierde winkelcentra, kerstmarkten en glühwein en misschien ook nog de traditionele kerstmuziek... kerstsfeer dus! We genieten ervan. Het zoiets als een balsem op het hart dat dagelijks zoveel hardheid en geweld te verwerken krijgt. We komen innerlijk op adem, we hervinden onze nood aan tederheid, zachtheid, familieverbondenheid, aan vrede.

Voor ons, christenen, is kerstmis het feest van de Menswording: de onuitputtelijke liefde van God die ons nabij komt in Jezus en in elke mens, zonder onderscheid. Alleen de liefde voor elkaar redt! En hoe die liefde wordt uitgedrukt in het dagelijkse samenleven vertellen kleine zusters in enkele korte verhalen, waarin Syrië, Libanon, Brazilië, Spanje, Brugge, Brussel, Westmalle en Venezuela een plaats krijgen

- De viering van 15 augustus: een bijzondere dag voor onze Libanese kleine zuster Anita.
- Syrische families zoeken opvang in Libanon. Hierover spreekt ons Jo Ghyoot.
- De fraterniteit van Brussel viert haar eerste jubileum van 5 jaar bestaan.
- De fraterniteit van Brugge kijkt achterom in haar geschiedenis.
- Bezinningsdagen van de seculiere fraterniteit Jezus Caritas! Een hartversterkende ervaring waarin Ria en Cecile deelden.

- Spanje kampt met crisis en werkloosheid. Else Vanbergen weet ervan mee te spreken.
- De Wereldjongerendagen in Brazilië! Ook hiervan kan Else meespreken.
- Paula Bogaert vertelt over 40 jaar gelukkig leven in Venezuela.

Franciscus, onze huidige paus, geplaatst tegenover een enorme opgave, stelt de vraag: "Waarmee beginnen we?" Zijn antwoord: "Laten we veranderen, jij en ik". Een sterke oproep! Als wij in iets veranderen, verandert er iets in onze kleine en grote wereld! Dat geloven we.

Mooie en gelukkig makende kerst- en nieuwjaarsdagen voor elk.

De redactie

BRUGGE "DIE SCONE"

Op zondag 3 maart 1975 startte de fraterniteit in Brugge, in de Kleine Hoedenmakersstraat nr.7. Onze nieuwe fraterniteit was bewoonbaar, alhoewel er nog verder heel wat opknappwerk wachtte.

Waarom begonnen we een fraterniteit in het bisdom Brugge? De vraag ging uit van het bisdom, vooral vicaris De Clerck en de priesters van het seminarie drongen hierop aan. Zij beschouwden ons als een nieuwe vorm van religieus leven, waar jonge mensen naar uitkeken. Ze waren ervan overtuigd dat er roepingen waren, maar dat de aangepaste vorm ontbrak.

E.h. Luc Vranckx, lesgever op het V.T.I., kwam met veel jonge mensen in contact en zocht samen met hen hoé hun dieper zoeken en verlangen concreet gestalte te geven. Indien wij niet zouden ingaan op de vraag om in het bisdom een fraterniteit de openen dan zouden ze zelf iets nieuw beginnen.

Lieve en meneer Bestuurder, (e.h. L.Lammens) namen contact op met de priesters en na nadenken en bespreken werd het een "ja". Er bleven natuurlijk heel wat andere vragen, zoals wáár ons vestigen, zou het Brugge of Kortrijk zijn? En de andere vraag: wié zou naar Brugge gaan? Op advies en aandringen van seminarieprofessoren en anderen, werd uiteindelijk Brugge de vestigingsplaats. En de vraag "wié" was toen ook geen probleem: elk jaar konden we immers rekenen op intredes.

Dan begon de zoektocht naar een huis. Met de kaart in de hand doorliepen we verscheidene malen Brugge. Na een eerste indruk vroegen we ons af of het toch niet beter Kortrijk zou zijn. Tenslotte werd het Brugge. We hadden er volkse wijken bezocht – wellicht waren die er ook in Kortrijk, maar zagen we deze niet – en het volkse van die Brugse wijken trok ons aan. Of dit

voldoende was als argument kwam niet bij ons op... we hadden nog veel te leren!

Achtereenvolgens bezochten we de parochie van de heilige Familie, Sint Gillis en andere. Maar het ging niet op de eerste plaats om de parochie, wel over het vinden van een huis. De professoren van het seminarie zochten mee en één van hen kwam ons op een dag het "blijde nieuws" meedelen een huis te hebben voor ons: het huis van een tante in de Kalvariebergstraat. Opgelucht gingen we kijken en stelden vast dat dit een echt "herenhuis" was... aai, dat was dus niets voor kleine zusters! Dus verder gezocht naar een woning en ... ook gevonden, in de Kleine Hoedenmakerstraat 7.

De drie eerste bewoonsters van de Brugse fraterniteit waren Lea, Griet en Joske. Griet en Joske zochten werk buitenshuis en Lea verzorgde de huishouding en bouwde aan de groeiende contacten in de buurt en op bredere schaal. Alhoewel we in hartje Vlaanderen woonden verstonden we niet alles... het was wennen aan het Brugse dialect!

Vanaf het begin voelden we dat we verwacht waren. We kregen hulp van leken en priesters. Door toedoen van bereidwillige en behulpzame mensen vond Griet vlug werk in "Huize Clara", een bejaardenhuis van het OCMW. Na enkele tijd kon Griet overschakelen naar het oude Sint- Janshospitaal en vandaar mee verhuizen naar het moderne A.Z. Sin-Jan. De voorzitter van het OCMW besliste dat Griet in de keuken zou werken, want volgens hem "beantwoordde dat aan onze spiritualiteit"... Griet trok moedig naar de kelder, de keuken in. Er waren twee "branches": voedselbedeling en de afwas en weer kreeg Griet de plaats toegewezen die het best bij een kleine zuster paste nl. de afwas: een lastig en hard werk, gepaard met onaangename geuren! De hoofdkok hoorde pas later dat zij "een nonne" was ... de brave man was er niet goed van want "welke klap had hij al niet verkocht"! Duidelijker gezegd: over welke woorden en uitdrukkingen schaamde hij zich! Griet werkte er 25 jaar en kon toen zoals iedereen eervol op pensioen gaan.

Joske vond werk in een wasserij. Ook weer een arbeidsmidden waar verschillende kleine zusters, op verschillende plaatsen, werk vonden.

In de buurt en verder kwamen de contacten langzaam op gang. We ondervonden een ruime belangstelling vanuit de kerkelijke wereld. Regelmatig kwamen groepjes seminaristen met een professor op bezoek. Heel vlug maakten we kennis met de spirituele familieleden t.t.z. de mensen die de spiritualiteit van Charles de Foucauld kenden en in het hart droegen. Het waren vooral e.h. Etienne Vanden Avenne, die de goed werkende Seculiere Fraterniteit van West Vlaanderen begeleidde, e.h. Johan Goemaere en e.h. André Foulon. Beiden behoorden tot de Priesterfraterniteit. Zij droegen ertoe bij ons bij de jongeren bekend te maken.

En het zaadje groeide. Buren, collega's van het werk, jeugd- en volwassenbewegingen vonden de weg naar de fraterniteit. Wij werden heel veel gevraagd voor getuigenissen, op velerlei terreinen.

In de fraterniteit was er regelmatig wisseling van kleine zusters. Nu eens omwille van het werk, dan voor de vorming. Die eerste jaren waren Griet en Lea de vaste bewoonsters. Zo bleef het tot 1988. Dan vertrok Lea naar Gent, naar de fraterniteit op de parochie van heilig Kerst en startte er de sociale dienst. Bernadette Tuytens nam toen de plaats in van Lea. Griet bleef al die jaren in Brugge en woont er nog. Het vermelden waard is dat het overbuurmeisje van de fraterniteit, Savine Ghyoot, in het leven van de kleine zusters een antwoord vond op haar spiritueel zoeken en in 1978 intrad. Nooit groeide een roeping zo dichtbij!

Een geschiedenis van 38 jaar...

Griet heeft de buurt zien veranderen, van oude burens naar jonge bewoners vandaag. Zij heeft alle "bewegingen" binnen en buiten de fraterniteit meegeleefd. Zij kan vertellen over de perikelen met

het huis dat op een dag te koop stond zonder dat de kleine zusters er iets van wisten; over de reacties van burens die niet zo gediend waren met de aanwezigheid van "die nonnen"; over "Maria" en anderen die door de aandacht en het onthaal in de fraterniteit "opstonden", opnieuw hun leven in handen namen of eenvoudig echte vrienden werden; over de basisgroepen waartoe de kleine zusters behoorden. De Brugse basisgroepen werkten volgens het model van de christelijke basisgroepen in Zuid-Amerika, een model dat naar West-Vlaanderen kwam via de priesters Piet De Clerck en Roger Ponseele die in het Midden-Amerikaanse land El Salvador, in een moeilijke en woelige tijd, aan de meest eenvoudige mensen de hoop van het evangelie leerden kennen. Uit de basisgroepen groeide de aandacht voor de in 1980 vermoorde aartsbisschop Romero, van El Salvador, hij die het waagde openlijk kritiek te geven op de zware schending van de mensenrechten gepleegd door het totalitaire regime van zijn land.

Aartsbisschop Romero was in Brugge geweest en bleef leven in de herinnering als een buitengewone "herder" en bezielend iemand. Tot op vandaag blijft Brugge de Romerodag organiseren.

Een lange geschiedenis samenvatten is niet zo eenvoudig. De sterkste ervaringen blijven bij en leven met ons verder. In 1998 overleed Lea, 58 jaar oud. De hartstochtelijke oproep van Cardijn "Elke mens is een kind van God, waard dat men er zijn leven voor geeft" had ze gehoord en beleefd als enthousiaste kajotster en later consequent als gelukkige kleine zuster van Nazaret.

Vandaag zijn het Bernadette, Griet en Rita Clauwaert die de weg van de fraterniteit in Brugge verder zetten. Bij het herdenken van zoveel gedeeld leven kunnen we enkel "DANK" zeggen, aan de Heer van het leven, aan onze families op de eerste plaats en aan alle burens en vrienden van vroeger en nu.

Spanje - Santa Coloma

Met open armen de wereld omhelzen

"Met open armen de wereld omhelzen", zo zou ik de Wereldjongerendagen 2013 in Brazilië kunnen samenvatten en omschrijven. Zo versta ik ook het gebaar van het immense Christusbeeld, de "Christo Redentor", die vanop de berg het strand van Copacabana overschouwt en met wijd open armen de pelgrimerende jeugd vanuit heel de wereld uitnodigde en ontving. Het was een ontroerend gebeuren, daar op het strand aan de Atlantische Oceaan, waarheen we gezonden werden zoals eens de eerste apostelen aan de oever van een ander water werden gezonden: "Ga en maak allen tot mijn leerlingen".

Dat 'omarmen' was al een sterke ervaring van de eerste week in Brazilië, de inleefweek, vóór we naar Rio en Copacabana trokken. Wat een gastvrijheid, wat een ontvangst hebben we

daar gekregen! We werden onthaald en omhelsd alsof we elkaar, deelnemer en gastgezin, al jaren kenden. "Vreemden worden vrienden in Jezus' naam", lezen we in onze Leefregel van de kleine zusters van Nazaret. Hoezeer heb ik dat in Brazilië aan den lijve ondervonden. We werden er vrienden, familie, en het was en kwam in en door Jezus' naam.

Vanuit de Vlaamse roepingenpastoraal kreeg ik, kleine zuster van Nazaret en levend in Barcelona, de vraag en de kans om deel te nemen aan de Wereldjongerendagen (WJD) in Brazilië. Ik ben al een tijdje weg uit Vlaanderen en uit de jongerenpastoraal daar, maar de uitnodiging daagde me uit, sprak me aan. We dachten samen na over wat mijn aanwezigheid als kleine zuster ginds kon betekenen, welke mijn 'opdracht' kon zijn. Ik zou zeker bij de oudsten in leeftijd zijn en als kleine zuster van Nazaret, dus met een gemaakte levenskeuze. In 1997 trok ik mee naar de Wereldjongerendagen in Parijs. Ik kende het gebeuren dus, maar voor Rio 2013 lag het toch wat anders. Hoe moest ik nu aanwezig zijn tussen jonge mensen? Als één van hen, zeker, maar vooral zorg dragend voor hen, luisterend, getuigend dat ik gelukkig ben als kleine zuster en dat dit leven mij vervult. Ik verlangde om omarmend en uitnodigend aanwezig te zijn, zoals het beeld van de Christus op Copacabana me te verstaan gaf.

Bij het vertrek op de luchthaven, stelde ik vast niemand te kennen, maar dat veranderde heel vlug. Tijdens de tussenlanding in Portugal speelde ik al mee gezelschapsspelen met de jongeren. En tegen de avond, na onze lange vlucht, voelde ik me volledig thuis in het gezelschap.

De eerste week in Brazilië zaten we in kleine groepjes van 7 - 8 personen verspreid over een 16-tal parochies. We namen er deel aan de missionaire week, samen met de Braziliaanse jongeren van ter plaatse. Voor ons, Vlamingen, was dat een hele ervaring. Elke dag werden we gezonden naar de plaatselijke kleine geloofsgemeenschappen in het binnenland, het platteland, om er elkaar als christenen te ontmoeten. In elk huis lazen we een Bijbeltekst, baden in het Portugees en in

het Vlaams en zegenden het huis en zijn bewoners. In België zou dat wellicht niet zo gemakkelijk aanvaard worden, maar in Ruy Barbosa werden we overal gastvrij binnengelaten en omhelsd. Zo zagen we de armoede en miserie in de huizen, maar tegelijk ook veel vreugde, openheid, enthousiasme en geloof. Voor ons, Vlaamse jongeren was dit wel een cultuurschok, ook het 'verkondigend' rondtrekken van deur tot deur, terwijl hun Braziliaanse leeftijdsgenoten met gemak uit de Bijbel voorlazen en de tekst becommentarieerden.

In Utinge, onze Braziliaanse thuisparochie, wonen Congolese zusters die er een bejaardentehuis hebben. Zij droegen goed zorg voor ons, Europeanen. En toen ze wisten dat ik kleine zuster was, beschouwden ze me als één van hen. Deugddoend en ontroerend: zussen in de Heer.

We bezochten ook de plaatselijke scholen en ziekenhuizen. Daar werden we diep geraakt door de erbarmelijke

omstandigheden waarin onderwijs georganiseerd wordt en zieken worden verzorgd.

Het verwonderde ons de eerste dag dat we in de eucharistieviering werden onthaald als 'Vlaamse missionarissen'. We voelden ons helemaal geen missionarissen. Zo werden we ook elke dag gezonden naar die plaatselijke basisgemeenschappen.

Het trof me sterk hoe blij de mensen waren dat wij van zover gekomen waren, van over de oceaan, om hun kleine parochie te bezoeken en te helpen 'missioneren'. Dat zij daartoe de moeite waard waren! Het woord 'missioneren' kreeg deze dagen voor mij een andere klank en inhoud.

Na de 'praktijkervaring' in de plaatselijke parochie, trokken we naar Rio. We werden daartoe gezonden door de Vlaamse bisschop Andre De Witte. Daar hoorde ik in de viering plots bewust de woorden van het officiële WJD-lied en ze raakten me diep: "Christus zendt ons om missionaris te zijn"!

In de catechese van onze bisschoppen in Rio klonk herhaaldelijk de vraag en de opdracht om nu ook in Vlaanderen te getuigen van ons geloof, van de blijheid en frisheid ervan. Om niet bang te zijn kleine tekenen te stellen, zoals een kruisje dragen, een kruisteken maken vóór het eten, om te durven vertellen over ons geloven, óns verhaal te vertellen als christenen. Voor mij werd de rode draad van deze WJD stilaan heel helder: missionaris zijn, vertellen, getuigen van de dragende kracht in mijn leven. Durven spreken en, niet bang zijn.

Daartoe riep ook paus Franciscus ons op. Zijn begeesterende aanwezigheid, zijn eenvoud van spreken en consequent handelen, sprak de jongeren sterk aan. De ervaring van met zoveel jongeren samen te zijn, samen te bidden en te vieren was erg hoopvol en bemoedigend. De opdracht is nu om deze zending op te nemen, om de ervaring van WJD 2013 verder te dragen.

Bisschop Luc Van Looy zei: "Je mag je hier in Rio alles laten stelen, maar niet jullie hoop" Frisse hoop kregen we deze

dagen zeker mee. Natuurlijk kunnen en moeten wij hier in Vlaanderen niet van deur tot deur trekken om het evangelie te verkondigen. Maar we kunnen waarde geven aan de kleine daden en tekenen. Toen bisschop Van Looy afscheid van ons nam, hij keerde een dag vroeger terug, zei hij: "Ik ga Vlaanderen verwittigen dat er maandag 200 Vlaamse missionarissen landen in Zaventem".

Ik geloof echt dat wat we van deze WJD meedragen, nu in praktijk omgezet moet worden. Rio 2013 zal zeker vrucht dragen! Elke jongere zal dat op een eigen creatieve manier doen. Jongeren zullen er wel in gesteund en ondersteund moeten worden, vooral door de Kerk. Op facebook las ik alvast verheugende initiatieven zoals getuigenis mogen geven op school, een nieuwe poging om een Jokri op te richten, enz...

Wat me tijdens deze WJD ook duidelijk werd: ook als mensen met een besliste keuze voor een toegewijd, evangelisch leven kunnen we getuigend aanwezig zijn tussen jongeren als we met aandacht en openheid intreden in hun leefwereld. Het was pas na de eerste week samenleven met hen in de Braziliaanse parochie dat er een open vraag van hen naar mij toekwam over mijn leven en mijn levenskeuze. Dan wordt gesprek mogelijk.

Het was een 'gewaagde onderneming' om met zoveel jongeren naar Brazilië te trekken, een land gekend om onveiligheid. Maar alles is goed verlopen. Pieter Nolf, directeur van IJD Jongerenpastoraal Vlaanderen zei ons dat het de eerste WJD waren zonder ziekenhuisbezoek. We werden inderdaad "gedragen en beschermd". Dat was duidelijk. Bisschop Philip Dickmans, een andere Vlaamse bisschop in Brazilië, noemde het in zijn catechese: 'herderen en beherderd worden' Zo wilde ik wat herder zijn voor de mij toevertrouwde jongeren en voelde ik me sterk 'beherderd' door Zijn zorg en aanwezigheid.

Dankbaar om de ervaring, om wat ik mocht zien, horen, beleven, geloof ik nu nog sterker in het begeistere van ons geloof. Ik hoop, wens en bid dat de jongeren met wie ik de WJD 2013 heb mogen beleven, de moed en ook de kans

krijgen om deze ervaring verder uit te dragen en uit te bouwen. Ze zijn het waard en ze zijn ertoe uitgerust!

Else Vanbergen

GETUIGENIS MISSIEZONDAG 19-20 oktober 2013.

Gegeven door Paula Bogaert, kleine zuster van Nazaret, na 40 jaar leven in Venezuela.

Vandaag is het missiezondag en dit doet mij denken aan mijn kajotsterstijd.

Hoe dikwijls hoorden we kardinaal Cardijn zeggen: "Jullie zijn de missionarissen van het binnenland, jullie zijn de verkondigers van de Blijde Boodschap op het werk, in de wijk en in de familie, overal waar jullie leven".

En Broeder Charles de Foucauld schrijft in een brief aan zijn bisschop: "Je vraagt mij of ik voor de verbreiding van het evangelie bereid ben elders te gaan dan naar Beni-Abbès? Ik ben bereid daarvoor tot het verste punt van de aarde te gaan en te leven tot het laatste oordeel."

De inspiratie van Charles de Foucauld en de inspiratie van Cardijn vormen een mooi geheel in onze spiritualiteit van kleine zusters van Nazaret.

Van daaruit is het niet te verwonderen dat we in 1971 vertrokken naar Zuid-Amerika.

We hebben 'ja' gezegd aan een Belgische priester die ons vroeg om naar Venezuela te komen, om er met een fraterniteit in een volkse barrio te leven tussen de mensen.

We kwamen eraan als vreemdelingen. We kenden niets, noch de taal, noch de gewoonten, de cultuur, het eten... zo beleefden we een beetje hetzelfde wat de vreemdelingen hier meemaken. Je moet het maar eens ondervinden...

Door te leven tussen en met de mensen hebben we veel geleerd, eigenlijk alles, door er naartoe te gaan, te kijken, te luisteren, en ons met weinig woorden verstaanbaar te maken.

Vooreerst moesten we werk zoeken. Noodzakelijk om in ons levensonderhoud te voorzien. Dat was heel moeilijk, we waren immers vreemdelingen.

Ik heb er gewerkt in een papierfabriek en ook als poetsvrouw. We leerden mensen kennen, de burens, de collega's van 't werk. Ze kwamen eens naar de fraterniteit, wij gingen bij hen op bezoek en zo groeide er vriendschap. Op de papierfabriek werkten veel jonge meisjes tussen 20-25 jaar. Na een tijdje

wisten ze dat ik een "hermanita", een zusterke was en begonnen allerlei vragen te stellen. 's Middags hadden we een uur om te eten, dus tijd om samen te babbelen over geloof en leven, daaruit groeide het verlangen om hun eerste communie te doen. Ze waren geboeid door het verhaal van Jezus en zijn evangelie. Dat was voor mij een eerste vorm van catechese en evangelisatie.

Later kregen we versterking van drie kleine zusters uit België en we begonnen een tweede fraterniteit in één van de marginale barrios, de volkse en arme wijken rond de grote steden die nog steeds aangroeien. Er waren reeds huisjes van steen, maar nog veel meer ranchos, van hout, zink en afbraakmateriaal. De mensen die er op afkwamen waren op zoek naar werk, naar een betere toekomst. Overal zagen we kinderen op straat, er was lawaai dag en nacht, veel

drugsgebruik en veel geweld. In onze barrio woonden 25.000 mensen.

We woonden er met drie, twee gingen buitenshuis werken en één zorgde voor het huishouden en het onthaal.

Iets heel opvallend voor ons waren al die kinderen die heel de dag op straat liepen en we stelden ons de vraag: "gaan die niet naar school? Er waren scholen. Velen waren wel ingeschreven maar gingen zeer onregelmatig. Redenen: geen schoenen, geen eten, moeder aan 't werk, alleen hun plan moeten trekken. Onze eerste contacten waren dan ook met de kinderen...even binnenkomen, eten vragen enz.... Daarna kenden we ook hun familie en burens. In de fraterniteit zochten we samen of we daaraan iets konden doen. Straatkinderen hebben geen toekomst. Onze zorg was: moesten ze toch maar kunnen lezen en schrijven, of op zijn minst goesting krijgen om naar school te gaan..

Voor ons deur hadden we een koerker, groot genoeg om enkele kinderen samen te brengen. De scholen werken van 7u tot 12u. In de namiddag zijn de kinderen vrij!

En we gingen aan de slag. Om 3 u kwamen de 7 – 10 jarigen die niet konden lezen. Het begin ging vlot, veel ijver. Maar volhouden is moeilijk ... Dus opnieuw er naartoe, ze opnieuw uitnodigen en ondertussen nadenken hoe iets van interesse te wekken voor "studie". Er kwamen snoepjes aan te pas en spel na de studie en zo kregen ze er smaak in. We hoorden uitspraken als deze van Pedrito: "Ik ben aan 't studeren"!!!

Het samen spelen is even belangrijk als de studie. Het is samen leren leven en delen, want alles is van iedereen en daarna ook samen opruimen.

We vierden de verjaardagen – een groot gebeuren – ook de buren leefden mee en hielpen na een tijd met frisdrank en koekjes. Al die kinderen groeien op in armoede en geweld. Ze kennen allemaal de benden met hun “pistolas”, in elke sector. Het leven heeft voor velen van die jongeren, 12-16 jarigen, geen waarde. Als een jongen doodgeschoten wordt zal men dit enkel eens mededelen, het is voorbij...

Onze buren ontdekten de fraterniteit als een plaats waar je altijd terecht kunt, om eens je hart te luchten, om een cafecito te drinken, om iets te vragen, om eens over de kinderen te spreken. Ze voelen er zich thuis , ook wij gaan eens bij hen. We worden vrienden en familie.

De Venezolanen zijn een religieus, gelovig volk. Men mag en kan er spreken over God, zij zelf doen het ook. Maar er is ook veel bijgeloof. De kerken lopen enkel vol in de sterke tijden: kerstmis en de Goede Week, de zondag niet.

We ontdekten vlug over welke God ze spreken: over een God die toekijkt wie goed doet of niet en daarom ook straft, dus oppassen met God! Wat een Godsbeeld! Er is nood aan het kennen van de God van Jezus van Nazaret: een liefdevolle, barmhartige God.

In elke parochie wordt catechese gegeven aan de kinderen in voorbereiding op hun eerste communie, deze is normaal voorzien op het einde van de lagere school.

We werden gevraagd om mee te werken met de nieuwe catechesemethode: "Familiecatechese", die in

drie stappen gegeven wordt. Eerst komen de catechisten samen om het thema voor te bereiden, dan wordt het doorgegeven aan de moeders die dan op hun beurt met hun eigen kind dit thema bespreken. Zo worden de kinderen echt gesteund en aangemoedigd door hun ouders.

De catechisten zijn enthousiaste gelovigen die samen de Schrift lezen en geboeid worden door de verhalen uit het evangelie. Ze begrijpen de goedheid van Jezus tegenover de mensen, ze erkennen die verhalen in hun eigen leven en geven dit op een eenvoudige en spontane manier door. Vb. De storm op het meer; de vrouw die gestenigd wordt; de verloren zoon; de barmhartige Samaritaan.

Het is aangrijpend en mooi te zien hoe deze mensen, die mekaar reeds lang kennen want het zijn buuren, mekaar op een andere manier leren kennen. Eenvoudig, maar echt, delen ze hun leven en zorgen.

Zo wordt het een kleine gemeenschap van vrienden, broers en zusters... Is Jezus daar niet in ons midden? Na zo een samenkomst gaan ze gesterkt, rustig, gelukkig naar huis, bevrijd ook van de vele vooroordelen over kerk en geloof. Dit is Evangelie, is Goed Nieuws.

Getuigenis van een catechiste-buurvrouw: "Ik ben blij en gelukkig nu te weten dat ik nooit alleen ben met mijn zorgen en moeilijkheden. Ik ben nu zeker dat God niet ver en hoog in de hemel is maar dicht bij mij, dat ik Hem alles mag vertellen, dat Hij altijd naar mij luistert en moed geeft."

Ik wil vandaag speciaal God, de Fraterniteit, de vele mensen van de barrios danken omdat ik daar veertig jaar mocht leven en werken. Ik heb er veel gekregen, veel geleerd en dat maakt gelukkig.

Met Huub Oosterhuis zeggen we: "Mensen zijn uitverkoren om elkaar te dienen, om voor elkaar zo goed als God te zijn."

Als we zo proberen te leven in onze familie, onze buurt en onze parochie, in die hele wemeling van rassen, talen, kleuren, godsdiensten, zijn we dan niet allemaal missionarissen? Dit wensen we mekaar van harte toe op deze missiezondag!

Paula Bogaert

Santa Coloma - Spanje

HET LEVEN ZOALS HET IS

Na een zomer vol diverse activiteiten, startten we in september in de fraterniteit van Santa Coloma terug het dagelijks leven. Voor mij, Else, betekende dat: terug mijn taak hervatten als opvoedster in de kindercrèche en kleuterschool.

In één van de vroegere uitgaven van de Nazaretberichten, belichtten we al eens de economische toestand in Spanje en prezen we ons bij de gelukkigen dat zowel Savine als ik nog werk hadden. Al stelden we wel vast dat het aantal kinderen in de crèche en kleuterschool steeds slonk.

Deze trend zette zich verder en mijn collega's en ik gingen de vakantie in met de wetenschap dat we allen 1 uur per dag, dus 5 uren per week zouden inleveren. Dit als "solidariteitsmaatregel", om te voorkomen dat er iemand op straat zou staan.

Bij de terugkeer op 1 september, bleven in crèche en school de telefoontjes letterlijk binnenstromen van ouders die hun kinderen uitschreven. Ergens wel logisch: ouders verliezen hun werk, dus een crèche wordt overbodig, of de publieke scholen mogen meer leerlingen per klas aannemen en deze zijn heel wat goedkoper dan onze school die een gesubsidieerde school is.

Dat alles maakte dat er heel weinig kindjes kwamen én wij met teveel rondliepen. Iedereen voelde het haarfijn aan. Maar er werd gezwegen, alleen tussen de collega's onderling werd wel eens een vrees gedeeld.

Tot ik op 12 september in de namiddag plots bij de directrice werd geroepen. Mijn hart klopte in mijn keel toen ik naar haar bureau ging. Ik voelde dat het mis was, goed mis was. Met veel voorzichtigheid en omhaal van woorden deelde ze mij mee dat de

inrichtende entiteit van crèche en school beslist had dat er één personeelslid moest ontslagen worden, daar het economisch niet langer houdbaar was. Vermits ik de goedkoopste was om uit de betalen, viel de keuze op mij. Dat was het eerlijke antwoord op mijn "waarom-ik?"-vraag. Op dat moment voelde ik me verdwaasd, het leek onwezenlijk, ik kon het niet geloven.

Natuurlijk vloeiden er tranen. Tien jaren van er graag werken laat je niet zomaar los. Het "verwerken" vraagt tijd en de twee weken welke ik er na de mededeling nog werkte, waren niet makkelijk. Het is ongelooflijk welk arsenaal van gevoelens na die eerste "verdooving" mijn hersenen en hart bestormden: vele vragen, kwaadheid, ontgoocheling en vele andere emoties. Het vraagt waakzaamheid, en ik moet deze gevoelens bekijken door een bril van realisme en gezond verstand. Want het is nu eenmaal crisis en

mijn ontslag is daarvan een gevolg, niets meer, niets minder. Het is een niet-gezochte en niet-gewilde solidariteit met de 27 % werklozen die Spanje telt. Geen wonder dus dat het ook één van ons treft. Iemand hier in Santa Coloma zei me: "Welkom in de reële wereld. Je bent nu nog een beetje meer "Española" geworden".

Alles heeft zijn positieve zijde, dus ook dit gebeuren. Het treft en ontroert me hoeveel mensen voor mij in de weer springen om me te helpen mijn curriculum te verspreiden, adressen door te geven, om mee te helpen werk zoeken. Ze zijn er ijveriger in dan ik. Mensen laten ook weten dat ze meeleven.

Dit alles bemoedigt me. We ervaren hoe onze fraterniteit in Santa Coloma geworteld is en vrienden heeft. Er is wat veranderd: misschien zijn we inderdaad wat meer "Españolas" geworden, wij alle drie. Niet omwille van mijn ontslag, maar dit feit maakt het nu wat voelbaarder. We zijn wat meer van het volk geworden. Wij hebben hen nodig, zij helpen ons.

Ik zoek nu ander werk, loop om papieren in orde te brengen, uitkering te krijgen. En ik ben dan nog bij de weinig gelukkigen die recht hebben op een uitkering van twee jaren, daar ik een vast contract had met genoeg dienstjaren.

Het zal een moeizame weg worden dit jaar. Maar we hopen en doen verder. Het is een uitnodiging tot "overgave". "Ik verlaat mij op Jou" zeggen we elke dag in het gebed van Charles de Foucauld.

Wordt (hopelijk) vervolgd... in een volgende editie.

Else Vanbergen

Dbayeh – Libanon

“OOK WIJ ZIJN VLUCHTELINGEN....”

Zowat een goed jaar geleden kwamen de eerste Syrische vluchtelingen het kamp Dbayeh binnen, waar wij wonen. Het waren vooral familieleden van kampbewoners en dus ook christenen. Ze vonden onderdak bij hun familie die voor deze gelegenheid het huis een beetje aanpasten zodat iedereen kon slapen. Toen het kouder werd aan de Syrische grens daalden meer en meer families af naar de zee toe. Heel regelmatig vroegen moeders met kinderen in de straat of ik soms geen weet had van een leegstaande woning of kamer. Toen ik ontkende, gingen ze maar aan de volgende dezelfde vraag stellen. Aanvankelijk dacht ik: “Hier zijn geen leegstaande woningen; hier zijn wel woningen die op instuiken staan en heel ongezonde woningen. Waar zullen die mensen iets kunnen vinden?”

Tot mijn grote verbazing zei de sociaal assistente van de organisatie “Caritas Migrant” mij in mei 11. dat er in het kamp zelf een tachtig Syrische families onderdak vonden. De overgrote meerderheid zijn moslims. Ze wonen met twee, drie gezinnen samen in een woning of huren een kamer. Het zijn meestal jonge, grote gezinnen. De kampdirecteur liet de Syriërs ongehinderd binnenkomen en de kampbewoners hielpen ze te installeren. “Want ook wij zijn vluchtelingen en weten wat het betekent op de vlucht te moeten gaan” : de uit het hart komende motivatie van de Palestijnen.

Later werd het ook in het kamp kouder en begonnen de mensen kleren te zoeken. Heel veel mensen kwamen bij ons vragen naar tweedehandskleding. Zolang we deze hadden, konden we delen. Ook de mensen in het kamp deelden. Maar de nood was groter dan de hulp. De Syriërs gingen dan maar van deur tot deur om hulp vragen.

“Caritas Migrant” die eind 2012 het project voor de Palestijnse vluchtelingen beëindigde, opende nu de deuren voor de Syrische vluchtelingen. De families worden aangeraden zich officieel in te schrijven. Dit heeft als voordeel dat ze geholpen worden op medisch vlak. Een opname in het ziekenhuis wordt bv. tot 75 % terugbetaald. “Caritas Migrant” die een centrum heeft in het kamp, is verantwoordelijk voor de hulp aan alle families van heel Mont Liban. Dit betekent voor honderden families. Deze families komen zich inschrijven, krijgen voeding, dekens, keukengerief

enz... Tweemaal in de maand komt er een pediater voor de Syrische kinderen. Op dit ogenblik wordt er aan deze kinderen gratis medicatie gegeven. De hulp aan de Syrische vluchtelingen wordt in het kamp echt ter harte genomen. Het laatste project dat voor hen op gang kwam, is de hulp om scholen te vinden. Een aantal staatsscholen zullen nu ook les geven in de namiddag zodat alle kinderen naar school kunnen. Syrische families betalen alleen de transportkosten.

“Maar ook wij zijn vluchtelingen...” Deze harde realiteit van de Palestijnen die hen aanspoorde om de Syriërs te onthalen is nu omgeslagen tot hún kreet om hulp. Vele Palestijnen verloren hun werk omdat de werkgevers er alle voordeel bij hebben om Syriërs aan te nemen die voor een nóg lager loon werken. Geen werk is geen inkomen in Libanon. Bovendien wordt nog maar eens alles duurder: de voeding, het inschrijvingsgeld voor de scholen, de boeken, het

transport... Straks begint het opnieuw te regenen en wordt het kouder.... In vele huizen regent het binnen en verwarming is er niet... Wie zal zorg dragen voor wie?

Hopelijk haalt de solidariteit het op het eigenbelang en wordt er samen zorg gedragen voor de zwaksten. Palestijnen, Syriërs of Libanezen..... Zijn we niet allen broers en zusters, kinderen van de ene God?!

Jo Ghyoot.

VAKANTIERETRAITE SECULIERE FRATERNITEIT JEZUS
CARITAS
VERHALEN UIT HET BOEK VAN DE UITTOCHT

Echo van de seculiere fraterniteiten.

“Wij als koppel hebben de fraterniteiten leren kennen op een vakantieretraite van de fraterniteiten (Seculiere Fraterniteit van Charles de Foucauld). Een hele groep mensen die 5 dagen met elkaar optrekken: in een ontspannen vakantiesfeer, met dagelijks een ochtendwijing, een voormiddagconferentie, een uitstap, een groepsgesprek, een avondconferentie, een dagsluiting, en voor de liefhebbers tot slot een ‘slaapmutsje’... Alles is volledig vrij. Je kunt meedoen of een wandeling maken of gewoon op je kamer of in de kapel blijven. Wij vinden dit een heerlijk deugddoende vakantie.”

Uit ‘Heiliging 2/2005’ - Koos Witteman en Ilse Migom.

Vanwaar onze deelname als kleine zusters?

Heel wat jaren geleden kwam de vraag van de Seculiere Fraterniteit, via de toenmalige verantwoordelijke René Haentjens, of iemand van de kleine zusters aanwezig kon zijn op de bijeenkomsten van de nationale raad Charles de Foucauld, nu “Foucauldraad Vlaanderen” genoemd.

Zo namen achtereenvolgens Griet Lootens, Chris Van Laer en nu Ria Vanluchene die taak op zich. Via deze weg is Ria in het VRT (vakantie retraite team) terecht gekomen. Dit team staat in voor de praktische voorbereiding van de vakantieretraites.

Verhalen uit het Boek van de Uittocht.

Een eerste stap in de voorbereiding was het vinden van de spreker en weten rond welk thema hij/zij zou werken.

Guido Debonnet aanvaardde het om inhoudelijk diepgang te geven aan de vakantieretraite 2013. Daarna werd er heel wat samengekomen met het VRT (Christof, Leo, Koos en Ria met de hulp van Cecile en de bescheiden steun vanuit het thuisfront) om de verdere invulling van de week te bepalen: welke activiteiten voorzien we voor welke dag, wie neemt wát op zich wat de praktische voorbereiding betreft. Er werd nogal wat over en weer gemaild, getelefoneerd, bijeengekomen, tot alles vorm en gestalte kreeg. Dit alles loont de moeite. Je hebt de mensen voor ogen voor wie je het doet.

In onze fraterniteit van Antwerpen werd een heus atelier opgericht, waarbij we zelfs internationale hulp kregen vanuit Bogota. Een samenbrengend gebeuren!

Ten huize van Leo zal een echte schrijnwerker plaats te zien geweest zijn, en bij Christof en Koos een toeristisch bureau.

En als we al eens onze vrees uitten rond het goede verloop van deze week, dan waren er Christof en Koos die ons gerust stelden: "We behoren tot de Foucauldfamilie, dus het kan niet mislopen!" En inderdaad, gedurende jaren hebben we ervaren dat deze week steeds heel deugddoende is voor iedereen, dat de verbondenheid met elkaar groeit, en dat ieder op zijn/haar beurt daartoe bijdraagt.

Op 14 juli, waren we verwacht in de "Tent der samenkomst" die opgesteld was in het huis Ter Dennen, Westmalle.

's Morgens begonnen we, in de stijl van Charles de Foucauld, met de mogelijkheid tot stil gebed in aanwezigheid van het H. Sacrament. Hier voelden we ons echt als broers en zussen met elkaar verbonden dankzij het geloof in de God van Jezus Christus.

Biddend, nu met woorden, zetten we onze dag verder.
Om dan onze innerlijke mens te versterken.
Vervolgens kregen wij een conferentie van Guido.

Aan de hand van Braambosuitzendingen van november - december 2008 met Geert Dedecker werden we meegenomen in de grote Uittocht. Guido voegde er een verrijkende uitdieping aan toe, hij actualiseerde het betreffende thema en hij voorzag een 'levensfragment' van Charles de Foucauld dat hier mooi op aansloot. Vervolgens stuurde hij er ons persoonlijk op uit met enkele vragen om ons te laten raken door...

We vierden verder. We verzamelden opnieuw rond de tafel van Brood en Wijn voor de eucharistieviering.

Na een verzorgd en rijkelijk middagmaal werden we de wereld ingestuurd:
een bezoek aan de abdij van Postel,
naar het Jacob Smitsmuseum te Mol,

een tocht van Hoop te Antwerpen...
tot zelfs een woestijntocht.

Ook 's avonds kregen wij nog een stevige input van Guido. Inderdaad, het verhaal gaat verder en dieper en wat dit met ons deed mochten we dan aan elkaar verhalen.

Naarmate de week vorderde werd de verbondenheid in de groep sterker, het werd voelbaar en hoorbaar aan de maaltijden, er werd meer aan elkaar verteld, meer gelachen en de maaltijden duurden langer...
De sfeer was uitermate goed en dit resulteerde in 'een feestje'...

En de vraag werd gesteld: "Kunnen we volgend jaar terug deelnemen?"

Ria en Cecile

Fraterniteit Brussel

TERUGBLIK OP 5 JAAR BRUSSEL

Als fraterniteit van de kleine zusters van Nazaret kwamen we op 1 november 2008 aan in Brussel en werden er in de parochie van O.L.Vrouw Laken warm onthaald. We kozen deze wijk omdat er sinds 20 jaar geen enkele aanwezigheid meer was van religieuzen. We startten deze nieuwe fraterniteit met 4 kleine zusters: Godelieve De Boey, Agnes Fasseur, Cecile Breeckelmans en ik, Rita De Bevere.

Laken telt ongeveer 55.600 inwoners en het ligt ten noorden van Brussel. Het is een populaire en multiculturele wijk op de linkeroever van het kanaal, boven het Vergotedok.

Toen ik in Laken aankwam gaf deze wijk en vooral onze straat en de Marie-Christinastraat mij als eerste

indruk een goed gevoel; het was voor mij zo een beetje als een "mini" "Barbès en "la Goutte d'Or" van Parijs : bazaars allerlei, snacks, tweedehandswinkels, alleen halal beenhouwerijen, enkel Turkse, Marokkaanse en Algerijnse bakkers, meestal gesloten op vrijdag en open op zondag. Ik deed alle verplaatsingen in de wijk te voet en zo werd Laken voor mij een vertrouwd terrein en geraakte ik er thuis. Voor mij is Laken veel minder agressief, minder anoniem dan Parijs en meer onthaland: hier kan je nog gemakkelijk goede dag zeggen en krijg je van de andere kant te horen: "Ça va madame Nazaret?"

Op de 5 jaar dat ik hier woon merk ik een hele evolutie op het vlak van taal. In het begin viel mij de verfransing op van het deel van de wijk waarin wij wonen. Ik begrijp nu ook zeer goed die eerste en bezorgde vraag : "Het zal toch een tweetalige fraterniteit zijn?" Bedoeld was ons niet te beperken tot één taalgroep. En ook het verlangen dat onder die vraag schuil ging, nl. om "bruggenbouwers" te zijn, verbindingen te maken en verbondenheid te beleven. De uitdaging die ook uit onze Leefregel spreekt.

Beetje bij beetje ontdekte ik hoe scherp die dualiteit van de twee taalgroepen nog sluimerend voortleeft: zij hebben werkelijk aan mekaar geleden en dat is nog heel voelbaar. Dit is voor mij een heel belangrijk punt om bedacht op te zijn: in die twee taalgroepen aanwezig zijn op een gewone en vanzelfsprekende manier en de twee groepen als evenwaardig benaderen. Dit wordt aan beide kanten enorm gewaardeerd en goed onthaald.

Dat er zoveel Frans gesproken wordt heeft echt met de ligging van onze wijk te maken. "Beneden-Laken" en "Boven-Laken" zijn heel verschillend zoals ook Noord en Zuid Brussel. Dat kan je goed merken als je met tram 93 van de ene kant van Brussel naar de andere kant rijdt. Het doet me terugdenken aan Parijs als je met bus 85 van Luxembourg naar la Goutte d'Or

komt: wanneer de bazaars en de snacks in zicht komen weet je waar terecht komt!

Frans is voor de meeste mensen in onze wijk hun moedertaal niet, maar een 2de taal om je te "débrouilleren", zoals een echte Brusselaar zegt! Nu valt het op dat je minder Frans hoort, maar eerder Arabisch en veel "andere" talen. Hier kunnen we dan echt "bruggenbouwer" zijn en verbondenheid beleven in gelijk welke taal!

De eerste jaren schreven we met kromme lijnen, kronkelingen en omwegen onze geschiedenis... het was een wisseling van kleine zusters. Agnes vertrok naar Parijs, Godelieve naar Venezuela. Martine Huyghe pendelde naar Gent om daar in Familiezorg te blijven werken. Marleen was ingeschakeld in de catechesewerking. Cecile werkt voltijds in de zorgsector als verpleegster in een bejaardentehuis, eerst in Molenbeek en nu in Jette. Wij probeerden ook in de groepen Ziekenzorg, Onderlinge hulp en de St.Vincentiusgroep aanwezig te zijn.

Er werd ons gevraagd of iemand het parochieteam kon vervoegen. Ik aanvaardde dit graag, ook omdat dan juist op de parochie "Taizé Brussel" voorbereid werd. Dit was voor mij een gelegenheid om er nauw bij betrokken te zijn, ook als fraterniteit.

In het hart van onze spiritualiteit nemen "relaties" een heel belangrijke plaats in. Het behoren tot en meewerken in het parochieteam gaf mij vele kansen en mogelijkheden om mensen te leren kennen en om mij hier thuis te voelen. Daardoor kreeg onze fraterniteit met haar Nazaretspiritualiteit vlug een plaats in het parochiegebeuren.

In onze Leefregel lezen we: "Kleine zuster, je verlangt met je leven en je fraterniteit geloof, hoop en liefde uit te dragen en de kerk een arm, dienend en vriendelijk gelaat te geven"... "Je levensstijl zal hartelijk zijn, eenvoudig, open en klaar...". Het toebehoren aan het parochieteam geeft me de kansen

om dit ten volle te beleven. Ik kan mij gewoon als kleine zuster ten dienst stellen, doorheen heel eenvoudige dingen, door bedachtzaam en attentievol te zijn voor mensen en dingen rondom mij, door mee te leven met lief en leed, uitgedrukt in een bezoek, een kliniekbezoek, een telefoontje, een kaartje, een verjaardagswens... de kleine gebaren die het dagelijks samenleven "menselijker" en "liefdevoller" maken.

Zo kunnen we een net van vriendschapsrelaties opbouwen om mekaar bij te staan, een duwtje in de rug te geven, te bemoedigen of te bevestigen. We zijn content mekaar terug te zien in de zondagse eucharistieviering of we zijn bezorgd als iemand er niet is.

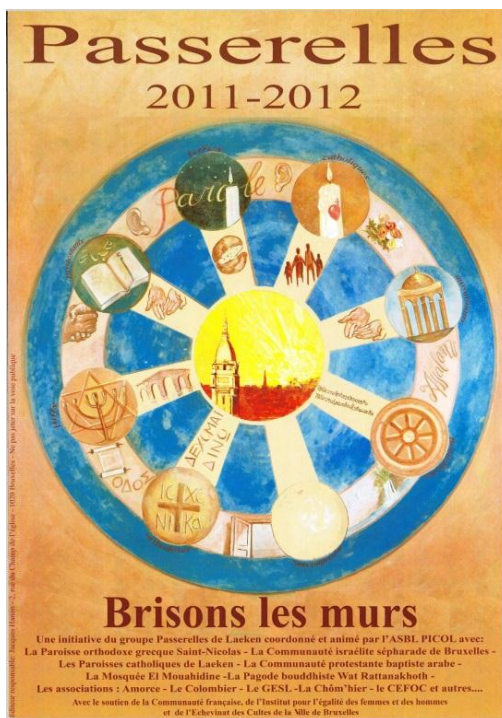
Ik ben dankbaar dat mij langs deze weg de kans wordt gegeven om gemakkelijker in relatie te treden en vriendschap te sluiten. We weten dat we op vrienden, op medemensen kunnen en mogen rekenen, dat we mekaar "dragen", "verdragen", "verder - dragen" en biddend "meedragen".

In onze buurt mogen we spontaan meeleven ervaren bv. bij de verhuis van Marleen kwam de buurman ons direct zijn karretje presenteren om ons het werk te vergemakkelijken. Ter gelegenheid van de moslimfeesten zijn onze burens altijd zeer erkentelijk en dankbaar om het kaartje dat wij hen dan geven. Ook zij verlangen respectvol en medelevend samen te leven en een goed buurtschap te beleven.

Maar het multiculturele samenleven in onze wijk blijft een uitdaging. Met de groep "Passerelles", dit is een groep opgericht vanuit PICOL(Parténariat intégration cohabitation à Laeken) proberen we mensen te mobiliseren die in de verschillende gemeenschappen vanuit hun overtuiging betere verstandhoudingen helpen bewerken.

Er zijn 7 verschillende overtuigingen in onze wijk: humanisten/leken - moslims - joden - christen

katholieken – protestanten – orthodoxen – boeddhisten. “Passerelles” is ook verbonden met de verschillende associaties (een 50tig- tal) en met de scholen. Met die groep komen we 2 à 3 keer per jaar samen om een dag te organiseren rond bepaalde thema’s en rituelen. De laatste jaren waren deze thema’s: “Multicultureel samenleven: conflict of dialoog?”, “Durf de verscheidenheid aan” en “Breek muren af”.

Ik ben er zeker van dat het geen toeval is dat we in Laken terecht kwamen, daar waar kardinaal Cardijn begon en waar hij nu in onze kerk begraven ligt. Als je voor het huis staat waar Cardijn woonde, juist naast de dekenij, begrijp je heel goed de uitspraak van Cardijn en zie je dat zo voor ogen: “Het leven van elke

jonge arbeidster is evenveel waard als dat van de prinses van Laken”, want daar zag hij de twee werelden: vóór hem het hekken van het koninklijk domein en aan zijn achterdeur de arbeidersklasse van die tijd, want er waren verschillende fabrieken in Laken rond het kanaal.

De laatste twee jaren hadden we nog een andere rijke ervaring: Anita, een jonge Libanese kleine zuster kwam onze fraterniteit vervoegen. Met ons drieën vertegenwoordigen we drie nationaliteiten: de Libanese, Nederlandse en Belgische... en als goede "Brusseleirs" proberen we ons ook tweetalig te "débrouilleren". De ontmoeting van twee culturen, de oosterse en de westerse, brengt ons tot een beter leren kennen van rituelen, gewoonten, en van de oosterse gastvrijheid. Het leidt tot een intenser beleefde verzustering met onze fraterniteiten in Libanon.

Ook met de verschillende Foucauldfamilies die in het Brusselse aanwezig zijn is een hechte familieband geschapen. Zo groeiden onze "1 decembervieringen" uit tot familiebijeenkomsten die doorheen het jaar resulteren in wederzijdse bezoeken en ontmoetingen. We mochten verschillende takken van de ene boom van "Nazaret" ontvangen in onze fraterniteit : de kleine broeders van het Evangelie, de kleine broeders van Jezus, de kleine zusters van Jezus, de kleine zusters van het Evangelie, de priesterfraterniteit, de Seculiere Fraterniteit en de Associatie van de grote Foucauldfamilie. Zulke bezoeken versterken de spirituele familieband en zijn voor elk van ons heel deugddoend!

Maandelijks, op dinsdag, komen een 12-tal kleine zusters uit de fraterniteiten van Gent, Brugge en Antwerpen samen in onze fraterniteit in Brussel voor de spiritualiteitsnamiddag. We lezen brieven van Charles de Foucauld en wisselen daarover uit.

We lazen al de brieven van Charles aan Gabriël Tourdes, een vriend uit zijn studententijd. Ook de brieven aan zijn zus Marie de Blic. En nu lezen we gelijklopend de brieven aan zijn nicht Marie de Bondy en aan zijn geestelijke begeleider abbé Huvelin. Voor elk van ons zijn het verrijkende namiddagen wat spiritualiteit betreft, en tevens is het ook een gelegenheid om mekaar te ontmoeten, uit te wisselen en verbondenheid te beleven.

En daar onze fraterniteit toch relatief dicht bij de luchthaven van Zaventem ligt, heb ik ook de gelegenheid om de kleine zusters uit Libanon, Spanje, Colombia en Venezuela te gaan begroeten op de luchthaven of om ze af te halen of weg te brengen als zij naar België komen.

Ik kan het bekennen: ik hou van het Brussel waar we nu wonen en moest ik kunnen zingen dan zou ik het nu doen met het volgend liedje in 't Brussels. En ik ben er zeker van dat Godelieve uit volle borst zou meezingen:

“Brussel g'hèt main hèt gestolen
mee a strotjes op en neer
“Brussel g'hèt main hèt gestolen
zingen wij in 't Marollen korteer.
De rue Neuv', de Place de Brouckère,
da's Brussel, 'petit Paris'
“Brussel g'hèt main hèt gestolen
van de Nord tot de Midi...” (Jef Burm)

Rita De Bevere

Dankwoordje Anita

15 augustus 2013 was een uitzonderlijke dag in mijn leven. Het was de dag waarop ik mijn definitieve geloften uitsprak als kleine zuster van Nazaret. De dag waarop ik mijn bindende "ja" uitdrukte voor God.

De voorbereidingen voor een 15de augustus brengen voor elke kleine zuster heel wat werk mee, een werk dat we heel graag verrichten. Elk stelt zich ten dienst, met haar eigen gaven en mogelijkheden. Een groepje staat in voor de liturgie, een ander groepje voor de muziek en de muzikanten, nog anderen voor de versiering van de kerk en we krijgen daarbij ook veel hulp van onze families en vrienden. En dit alles om uiteindelijk samen het feest van 15 augustus te kunnen vieren!

Dit is een uitgelezen gelegenheid om veel mensen te ontmoeten die doorheen lange jaren van vriendschap als zussen en broers voor ons geworden zijn.

Nu was ik in dat alles ook aanwezig. En ik durf zelfs stilletjes zeggen dat ik in het centrum stond. Want ik was degene die definitieve geloften zou uitspreken, na elf jaar leven in de Libanon als kleine zuster.

Dat mijn eigen familie niet naar België kon komen om aanwezig kon zijn bij mijn definitief engagement deed mij eerlijk gezegd pijn. Maar de kleine zusters hebben door hun genegenheid en attenties de afwezigheid van mijn familie ruimschoots goed gemaakt.

Er was daarbij ook een massa volk van overal. Sommigen kende ik, maar veel anderen niet.

Maar laat me eerst vertellen wat Brussel voor mij heeft betekend, de plaats waar ik gedurende twee jaar heb geleefd en waar ik heel goed onthaald werd op de parochie van Laken.

Guido, onze parochiepriester, ging voor in de eucharistieviering. Er was ook een grote groep aanwezig van de parochie van Laken en veel vrienden van de fraterniteit van Brussel. Ze deden zich de moeite om op een feestdag vroeg naar Gent te komen.

Uit Brussel kwamen ook de kleine zusters van Jezus, de kleine zusters van het Evangelie, de kleine broeders van Jezus en de kleine broeders van het Evangelie.

En ik wil speciaal de groep vermelden die mij erg dierbaar is, nl. "Foi et Lumière", één van de stichtingen van Jean Vanier, voor personen met een mentale beperking. Ik kon twee jaar deel uitmaken van deze groep.

Ik die triestig was omdat mijn eigen familie niet kon aanwezig zijn, bevond me dus in een heel grote familie die niet ophield mij te zeggen: "Wij zijn jouw familie... jij bent niet alleen... wij komen voor jou !" Dat is enorm, niet? Wat is de Liefde anders dan "ER ZIJN". Ik ben er zeker van dat dit een van de grootste geschenken is die ik kreeg op de dag van mijn definitief engagement. Het was het levende woord van de Heer voor mij. "Anita, jij hebt jouw leven gegeven door je definitieve ja, Ik zal jou het honderdvoudige geven van mijn genade en zegen." En zie, een van die genaden was, dat ik mij omringd wist door honderden mensen die broers en zusters van mij werden. Zij waren er!

Eenvoudig "dankjewel" zeggen aan al die mensen is absoluut niet voldoende. Ik kan onmogelijk iedereen noemen, maar ik zeg aan elk van hen afzonderlijk, met luide stem: "Ik hou van jullie! Jullie zullen altijd een grote plaats in mijn hart en in mijn dagelijkse bidden blijven innemen. Welke genade betekende het voor mij om zulke hartelijke en onthalende mensen te ontmoeten zoals jullie ..."

Dank aan alle mensen die er waren op 15 augustus.
Mensen van Gent, van Brussel of van andere plaatsen.
Wij zijn allemaal vrienden, familie, broers en zussen
door de Liefde van de ene Vader.

Een Libanese kleine zuster, Anita.

Van ons heengegaan...

*Als een vlinder uit zijn cocon ben je van ons
weggevlogen.
We hebben je voor altijd in ons hart gesloten...*

Op 21 maart 2013 verloor het gezin van Koen Weyers en Debby Truyens, hun dochtertje Femke. Koen is de neef van Mieke en Rita Devriendt.

Op 25 augustus overleed de zus van Grietje, mevrouw Chris Lootens. Zij werd 78 jaar.

Op 29 september overleed de schoonzus van Marleen, mevrouw Christiane Gryp op 69 jarige leeftijd.

*God, geef mij geduld om het onveranderbare te
aanvaarden
God, geef mij de moed om te veranderen wat
veranderbaar is
God, geef mij wijsheid om beiden te onderscheiden
(R.N.)*

Nog even praktisch

Lezers vroegen ons naar een rekeningnummer om hun solidariteit in daden om te zetten.

Een bijdrage voor de Nazaretberichten zelf kan nog steeds op het nummer:

IBAN BE 91 8907 1409 9176

BIC VDSPBE91

Kleine zusters van Nazaret,
Meibloemstraat 90, 9000 Gent

Tiende jaargang – december 2013

Verantwoordelijke uitgever:

Kleine zuster Magda Smet, Cederstraat 61, 9000 Gent